

נפשך, אחד טוב ואחד רע. בכל מאדך, זה לא בא לדרשה. אמר רבי אלעזר, ואפלו זה הוא לדרשה. מה הטעם? בין שנפל לו ממון מירשה, או מצד אחר, או בין שהוא הרויח אותו, ועל זה פתוב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, תזרנו לפסוק של ואהבת. מי שאוהב את הקדוש ברוך הוא, מתעטר בחסד מכל הצדדים ועושה חסד עם הכל, ולא חס על גופו ועל ממונו. מנין לנו? מאברהם, כמו שנאמר, שהרי לא חס באהבת רבנו על לבו (שהוא יצרו) ועל נפשו ועל ממונו.

ער לבו לא השגיח, על רצונו, משום אהבת רבנו. על נפשו - שלא חס על בנו ועל אשתו בשביל אהבת רבנו. על ממונו - שהיה עומד בפרשת דרכים ומתקן מזונות לכל העולם. משום כך התעטר בעטרה של חסד, פכתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. ומי שמתקשר באהבת רבנו זוכה לזה, ולא עוד, אלא שכל העולמות מתברכים בגללו. זהו שכתוב (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה. אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (שכתוב בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יום אחד היה חלש רבי יוסי, נכנסו אליו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, ראו אותו שהיה נופל על פניו וישן. ישבו. כשהתעורר, ראו שפניו מחזכות. אמר לו רבי אבא, דבר חדש ראית? אמר לו, ודאי, שעכשו עלתה נפשי, וראיתי את הכבוד של אותם שמסרו עצמם על קדשת רבונם, שהיו נכנסים בשלשה עשר נהרות אפרסמון

לאכללא תרין לבין, חד טב וחד ביש. בכל נפשך: חד טב, וחד ביש. בכל מאדך, דא לא אתיא לדרשא. אמר רבי אלעזר, ואפילו האי לדרשא הוא. מאי טעמא. בין הנפל ליה ממונא מירושתא, או מסטרא אחרא, או בין דאיהו רווח ליה, ועל דא כתיב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, אהדרנא לקרא ואהבת. מאן דרחים לקודשא בריך הוא, אתעטר בחסד מפל סטרין, ועביד חסד בכלא, ולא חייס על גופיה ועל ממוניה. מנלן. מאברהם. כמה דאתמר, דהא לא חס ברחימותא דמאריה, על לביה, (דהוא יצריה) ועל נפשיה, ועל ממוניה.

ער לביה לא אשגח, על רעותא דיליה, בגין רחימותא דמאריה. על נפשיה, דלא חס על בריה, ועל אתתיה, בגין רחימותא דמאריה. על ממוניה, דהוה קאים בפרשת ארחין, ואתקין מזוני לכל עלמא. בגין כך, אתעטר בעטרא דחסד. כמה דכתיב, (מיכה ז) חסד לאברהם. ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריה, זכה להאי. ולא עוד, אלא דעלמין פלהו מתברכן בגיניה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה, אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

וימא חד, הוה חלש רבי יוסי, עאל (עאלו) לגביה רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, חמו ליה דהוה נפיל על אנפוי ונאים. יתבו. פד אתער, חמו ליה לאנפוי דחייכין. אמר ליה רבי אבא, מלה חדתא חמיתא. (ד) רס"ז ע"ב) אמר ליה ודאי, דהשתא סלקא נפשי, וחסית יקרא, מאינון דמסרו גרמייהו על קדשה דמאריהון, דהו עאלין בתליסר נהרי דאפרסמונא דכיא. וקודשא